

دفتر مرجع عالیقدر آیه الله معصومی تهرانی

از ابتدای استقرار حکومت جمهوری اسلامی ایران که برخی آن را حکومت "ملایان" یا "آیت الله‌ها" نام می‌نهند؛ هزاران روحانی مسلمان اعم از شیعه و سنی بازداشت، محبوس، محصور، اعدام یا ترور گردیده‌اند که به دلائل مختلف نامی از آنان در رسانه‌های عمومی و اجتماعی برده نمی‌شود؛ گویی چنین وقایعی هیچ‌گاه رخ نداده و چنان افرادی نیز وجود خارجی نداشته‌اند.

به همین دلیل افکار عمومی از چنان اتفاقاتی نه تنها بی‌خبر هستند بلکه تصور می‌کنند که تمامی روحانیون —چه از نظر سیاسی چه از نظر مادی— یک دست و یک پارچه؛ همراه و هم‌دل با حاکمان جمهوری اسلامی بوده و هستند. لذا لازم دیدم برای تنویر افکار عمومی تا جایی که حافظه‌ام یاری می‌کرد اسامی روحانیونی با دیدگاه‌های سیاسی مختلف که توسط حکومت جمهوری اسلامی مجازات گردیده‌اند را جمع‌آوری نمایم.

لیست زیر اسامی تعداد اندکی از روحانیونی است که از ابتدای انقلاب بازداشت و به مجازات‌های گوناگون محکوم شده‌اند. بسیاری از افراد نام‌برده شده را یا در ۳ دوره زندان و بارها احضارم از سال ۱۳۶۸ تا کنون؛ شخصا دیده و بعضا هم‌بند بوده‌ام؛ یا پیشتر می‌شناختم و از برخورد با آنها با خبر شدم؛ یا با یک واسطه در جریان قرار گرفتم.

تعداد اندکی نیز به علت شهرت و موقعیت اجتماعی آنها در رسانه‌های عمومی نام‌برده شده بودند.

البته تعداد افرادی که توسط «دادگاه انقلاب» و «ویژه روحانیت» بازداشت و محکوم شده‌اند به هزاران نفر می‌رسد و کمتر کسی از معممین هستند که حداقل از سوی «دادسرا و دادگاه ویژه روحانیت» احضار و توبیخ نشده باشد. اصلی‌ترین

دلیل برخوردهای حکومت علیه روحانیون منتقد، خطری است که از جانب آنها می‌تواند متوجه حکومت شود؛ به قول معروف الماس است که می‌تواند الماس را ببرد. از این رو "روحانیون سیاسی" حتی پیش از انقلاب سعی در تخریب وجهه‌ی "روحانیون سنتی مخالف و منتقد" خود در بین اذهان عمومی داشتند و باید گفت که در این کار نیز بسیار موفق بوده‌اند و متأسفانه در توفیق اجرای این طرح مخالفان حکومت دانسته یا ندانسته همراهی مجدانه کرده و میکنند.

الراجی؛ عبدالحمید معصومی تهرانی

تهران

۱۴۰۱/۳/۳۱

ردیف	اسامی	نوع محکومیت	توضیحات
۱	غلامحسین دانشی	اعدام در ابتدای انقلاب	نماینده مجلس شورای ملی
۲	سید صدرالدین بهبهانی	زندان در ابتدای انقلاب	فقیه مخالف و فرزند سید محمد بهبهانی
۳	سیدرضا فاطمی	احضار و توبیخ و تحدید	واعظ مشهور
۴	حسینعلی راشد	احضار و توبیخ و تحدید	واعظ مشهور و مدرس دانشگاه
۵	سید محمد کاظم شریعتمداری	حصر خانگی	مرجع تقلید مخالف با ولایت فقیه
۶	سید حسن طباطبایی قمی	حصر خانگی	مرجع تقلید مخالفت با ولایت فقیه
۷	بهاءالدین محلاتی	محدودیت‌های فراوان	مرجع تقلید مخالف
۸	سید محمد شیرازی	محدودیت‌های فراوان	مرجع تقلید مخالف
۹	سید مرتضی شیرازی	زندان	فقیه مخالف
۱۰	سید محمد روحانی	حصر خانگی	مرجع تقلید منتقد
۱۱	سید صادق روحانی	حصر خانگی	مرجع تقلید منتقد
۱۲	یوسف مدنی تبریزی	زندان	مرجع تقلید مخالف با ولایت فقیه
۱۳	محمد صادقی تهرانی	محدودیت فراوان	مرجع تقلید منتقد
۱۴	یحیی نوری	بازداشت - محدودیت فراوان	مرجع تقلید منتقد و حامی ابوالحسن بنی‌صدر
۱۵	احمد مفتی زاده	زندان	رهبر مذهبی اهل سنت
۱۶	سید ابوالفضل برقی	زندان - احضارهای مکرر - ترور ناموفق	مرجع تقلید - مخالف مذهبی
۱۷	سیدمصطفی حسینی طباطبایی	بازداشت‌های مکرر - محدودیت فراوان	فقیه و منتقد مذهبی

۱۸	سید رضا صدر	زندان - بازداشت مکرر	مرجع تقلید مخالف (برادر امام موسی صدر)
۱۹	نظر محمد دیدگاه	زندان - تبعید	رهبر مذهبی بلوچ - اولین نماینده اهل سنت در مجلس شورای اسلامی
۲۰	حسین عرب	اعدام	واعظ منتقد
۲۱	امید نجف آبادی	اعدام	فقیه منتقد (هوادر آیت الله منتظری)
۲۲	سید محمد موسوی فضل	اعدام	فقیه مخالف (هوادر سازمان مجاهدین خلق)
۲۳	----- ابراهیمی	اعدام	فقیه مخالف (هوادر سازمان مجاهدین خلق)
۲۴	سید صادق طباطبایی قمی	زندان مکرر	فقیه منتقد (فرزند سید حسن طباطبایی قمی)
۲۵	سید شهاب الدین فاطمی	زندان	فقیه منتقد (فرزند سید رضا فاطمی)
۲۶	سید عبدالرضا حجازی	زندان مکرر - اعدام	واعظ منتقد مشهور
۲۷	محمد تقی سرافرازی	زندان	فقیه منتقد (قائم مقام جامعه روحانیت مبارز)
۲۸	حسن کروی	زندان	روحانی (برادر مهدی کروی)
۲۹	عبدالمجید معادیخواه	زندان	روحانی اصلاح طلب
۳۰	اسماعیل آل اسحق خوئینی	زندان	فقیه - مخالف ولایت فقیه
۳۱	علی مرادخانی (تهرانی)	زندان	فقیه - مخالف سیاسی
۳۲	محمد غفاری	زندان	روحانی منتقد و مدرس دانشگاه
۳۳	محسن نوری متقی (همدانی)	زندان	روحانی منتقد (برادر نوری همدانی)
۳۴	سید محمد موسوی نیری	زندان	روحانی منتقد (فعال سیاسی)
۳۵	حسین خدادادی	زندان	روحانی اهل سنت
۳۶	احمد سیاد (میرین)	زندان - ترور موفق	رهبر مذهبی اهل سنت
۳۷	سید جعفر قاضوی	زندان	فقیه منتقد
۳۸	محمد تقی قوامی	زندان - بازداشت مکرر	فقیه مخالف (سلطنت طلب)
۳۹	حسین اخوان کاشانی	زندان	فقیه منتقد
۴۰	سید رضی موسوی گلپایگانی	زندان - بازداشت مکرر	روحانی منتقد
۴۱	جمشید بحری	زندان - قتل در متروی تهران	روحانی منتقد
۴۲	یعیسوب الدین رستگار جویباری	زندان	مرجع تقلید مخالف
۴۳	آرش (محمد) هنرور شجاعی	زندان - احضار مکرر	روحانی منتقد سیاسی
۴۴	سید حسین کاظمینی بروجردی	زندان	روحانی منتقد سیاسی و مذهبی
۴۵	محمود مردانی	زندان	روحانی منتقد
۴۶	سید محمد حسینی	زندان	روحانی منتقد
۴۷	سید عزالدین حسینی	زندان - خروج از کشور	روحانی اهل سنت
۴۸	ناصر سبحانی	اعدام	رهبر مذهبی اهل سنت
۴۹	فاروق فرساد	زندان - تبعید - ترور موفق	رهبر مذهبی اهل سنت
۵۰	ملا محمد ربیعی	احضار مکرر - ترور موفق	روحانی اهل سنت و امام جمعه کرمانشاه
۵۱	عبدالملک ملازاده	بازداشت - زندان - ترور در خارج	روحانی اهل سنت

	کشور		
۵۲	عبدالعزیز اللهیاری	زندان	امام جمعه اهل سنت بیرجند
۵۳	ابراهیم دامنی	زندان	رهبر مذهبی اهل سنت
۵۴	عبدالعزیز کاظمی بوژ	زندان - ترور موفق	روحانی اهل سنت
۵۵	سعید فاضلی	زندان	امام جمعه اهل سنت تایباد
۵۶	سیداحمد سیدالحسینی	زندان	روحانی اهل سنت تربت جام
۵۷	قدرت الله جعفری	اعدام	روحانی اهل سنت تربت جام
۵۸	فاروق احمدی	زندان	روحانی اهل سنت تالش
۵۹	فضل الرحمن کوهی	زندان	روحانی اهل سنت
۶۰	یونس فاروقی	احضار - محدودیت فراوان	امام جمعه منتقد اهل سنت اسالم و تالش
۶۱	عبدالمجید مرادزهی	زندان	روحانی اهل سنت
۶۲	محمدقاسم قاسمی	زندان	روحانی اهل سنت مشهد
۶۳	احمد نارویی	زندان	روحانی اهل سنت مشهد
۶۴	نعمت الله توحیدی	زندان	رهبر مذهبی اهل سنت
۶۵	عبدالحکیم گمشازهی	زندان	روحانی اهل سنت
۶۶	علی دهواری	احضار مکرر - ترور موفق	روحانی اهل سنت - امام جمعه سراوان
۶۷	عبدالعزیز قنداوی	زندان	روحانی اهل سنت - امام جمعه پشکو سراوان
۶۸	اقبال ایوبی	زندان	روحانی اهل سنت ایرانشهر
۶۹	واحدبخش لشگرزی	زندان	روحانی اهل سنت زاهدان
۷۰	انور دهواری	زندان	روحانی اهل سنت
۷۱	عبد القدوس دهقان	اعدام	روحانی اهل سنت
۷۲	شافی قریشی	زندان - تبعید	روحانی اهل سنت - امام جمعه تالش دهه ۶۰
۷۳	محمد ضیایی	زندان - ترور موفق	روحانی اهل سنت فارس
۷۴	سید مهدی هاشمی	زندان - اعدام	روحانی - پاسدار (برادر داماد آیت الله منتظری)
۷۵	حسینعلی منتظری	حصر خانگی	مرجع تقلید منتقد
۷۶	هادی قابل	زندان	فقیه منتقد (اصلاح طلب)
۷۷	احمد قابل	زندان	فقیه منتقد (اصلاح طلب)
۷۸	محسن کدیور	زندان	فقیه منتقد
۷۹	محمدایوب کاظمی	زندان	روحانی منتقد
۸۰	مرتضی فهیم کرمانی	زندان	روحانی منتقد
۸۱	حسن یوسفی اشکوری	زندان	فقیه منتقد - فعال سیاسی
۸۲	عبدالله نوری	زندان	روحانی اصلاح طلب (وزیر سابق کشور)
۸۳	هادی خامنه ای	احضار - پلمپ روزنامه	روحانی اصلاح طلب
۸۴	مجید جعفری تبار	زندان	روحانی مشهور
۸۵	احمد منتظری	احضار - زندان	پسر آیت الله منتظری

مرجع تقلید منتقد	زندان - محدودیت خانگی	محمد رضا نکونام	۸۶
روحانی - فعال سیاسی	احضار - بازداشت	بهمن شریف زاده	۸۷
فقیه منتقد	احضار	علی ریاحی نبی	۸۸
فقیه مخالف	احضار - زندان	سید حسین شیرازی	۸۹
فقیه مخالف	احضار - زندان	سید احمد شیرازی	۹۰
واعظ مشهور منتقد	خلع لباس	سید حسن آقامیری	۹۱
روحانی - منتقد سیاسی	خلع لباس	سید مهدی صدرالساداتی	۹۲
روحانی - منتقد سیاسی	احضار - زندان	وحید هروآبادی	۹۳
مرجع تقلید دگراندیش	احضار - اذیت و آزار مکرر	احمد عابدینی	۹۴
روحانی - حقوقدان	احضار	محسن رهامی	۹۵
مرجع تقلید دگراندیش	ایجاد محدودیت - بستن دفتر	سید کمال حیدری	۹۶
مرجع تقلید اصلاح طلب	زندان	اسدالله بیات زنجانی	۹۷
رئیس دفتر آیت الله منتظری	احضار - زندان	مجتبی لطفی	۹۸
فقیه - منتقد مذهبی	احضار	حسین المؤید	۹۹
روحانی اصلاح طلب (وزیر سابق اطلاعات)	احضار و صدور قرار	علی یونسی	۱۰۰
روحانی منتقد	زندان - تبعید	سیداحمد رضا احمدپور	۱۰۱
روحانی اهل سنت	زندان	رسول حمزه پور	۱۰۲
روحانی اهل سنت	زندان	ابراهیم صفی زاده	۱۰۳
روحانی - فعال فرهنگی	احضار	عباس امیری فر	۱۰۴
روحانی اهل سنت	زندان	محمد خضر نژاد	۱۰۵
روحانی - فعال مذهبی	زندان	رضا عبدی	۱۰۶
روحانی - فعال مذهبی	زندان	محمد علی موسوی متقی	۱۰۷
روحانی منتقد (موسس تلویزیون سلام)	بازداشت زن و فرزند	محمد هدایتی	۱۰۸
روحانی منتقد	بازداشت	سید هادی کسائی زادگان	۱۰۹
روحانی مخالف	زندان	عین الله رضا زاده جویباری	۱۱۰
روحانی - فعال سیاسی	زندان	علیرضا جهانشاهی	۱۱۱
فقیه اصلاح طلب	احضار - پلمپ روزنامه	محمد موسوی خوئینی ها	۱۱۲